

Stanovisko Asociácie priemyselných zväzov a dopravy

Zákon, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 82/2005 Z. z. o nelegálnej práci a nelegálnom zamestnávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 5/2004 Z. z. o službách zamestnanosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov

1. Postoj APZD k návrhu zákona

APZD súhlasí s predloženým materiálom a odporúča ho po zapracovaní zásadnej pripomienky na ďalšie legislatívne konanie

2. Zdôvodnenie postoja APZD

APZD uplatnila v medzirezortnom pripomienkovom konaní 2 zásadné pripomienky a 1 obyčajnú. 1 zásadná pripomienka bola prekvalifikovaná na odporúčaciu a 1 zásadná pripomienka zostáva s rozporom.

Pripomienka s pretrvávajúcim rozporom – pripomienka podávaná nad rámec návrhu zákona:

APZD požaduje zrušiť zodpovednosť objednávateľa za nelegálne zamestnávanie fyzických osôb u jeho dodávateľa služieb alebo práce.

Ide o zákaz objednávateľa prijať prácu alebo službu, ktorú jej na základe zmluvy dodáva alebo poskytuje „poskytovateľ služby“ prostredníctvom fyzickej osoby, ktorú nelegálne zamestnáva, ak ide

- a) cezhraničné poskytovanie služby po dobu presahujúcu 30 dní v období 12 mesiacov alebo
- b) o vnútroštátnu dodávku práce alebo cezhraničnú dodávku práce.

Uvedené znamená, že takýto odberateľ služby musí, za účelom dodržania tohto ustanovenia, preverovať, či sú zamestnanci poskytovateľa služby zamestnávaní legálne a to tak, že je oprávnený od dodávateľa žiadať príslušné doklady o jeho zamestnancoch. V prípade potvrdenia nelegálnej práce u dodávateľa tak aj odberateľovi hrozí pokuta likvidačných rozmerov (od 2 000 eur do 200 000 eur, a ak ide o dve a viac fyzických osôb súčasne, najmenej 5 000 eur).

Uvádzame, že takáto prenesená zodpovednosť za konanie jedného subjektu na druhý, je v rámci Európskej únie výnimočná. Ak vychádzame z definície, že podnikateľ je každá osoba, ktorá organizuje prácu a kapitál, aby dosiahla zárobok a zabezpečuje ju na vlastný účet a riziko, tak každý podnikateľ je zodpovedný za svoje vlastné konanie a dôsledky, ktoré z neho vyplývajú. Postihnutie a následné dôsledky za protiprávne konanie jedného subjektu nemožno vynucovať od iného subjektu a to vrátane finančných sankcií a pokút. Sme jednoznačne názoru, že je práve úlohou príslušných kontrolných

orgánov dozorovať dodržiavanie predpisov súvisiacich s nelegálnym zamestnávaním a je viac ako sporné nátiť do takejto kontrolnej činnosti, pod nátlakom sankcií a pokút, iné súkromné subjekty.

3. Stručný popis navrhovaných zmien, cieľ a obsah materiálu

Návrhom zákona sa:

- rozširujú výnimky z nelegálneho zamestnávania aj na príbuzných zamestnaných u tých PO/FO, ktoré majú najviac dvoch spoločníkov v príbuzenskom vzťahu,
- ruší sa oprávnenie ÚSPVaR na výkon kontroly nelegálneho zamestnávania.

Návrh zákona:

Rozšírenie výnimiek z nelegálnej práce a nelegálneho zamestnávania

- doteraz bola výnimka platná len pre FO/PO, ktoré majú jediného spoločníka – zmenou zákona sa výnimka rozšíri aj na podniky s dvoma spoločníkmi, ktorí sú v priamom príbuzenskom vzťahu,
- výnimka sa tak vzťahuje na zamestnávanie zamestnanca, ktorý je v priamom príbuzenskom vzťahu s jedným so spoločníkov podniku, je dôchodkovo poistenou osobou, dôchodcom alebo študentom,
- s takýmto zamestnancom nie je potrebné mať uzatvorený pracovnoprávny vzťah.

Kontrola nelegálnej práce a nelegálneho zamestnávania

- zrušuje sa kompetencia Ústredia PSVaR a úradov práce na výkon týchto kontrol, prejednávateľ priestupky, rozhodovať o uložení pokút a plniť s tým súvisiace oznamovacie povinnosti,
- jediným oprávneným subjektom na výkon kontrol tak zostávajú už iba inšpektoráty práce,
- kontroly, konania o uložení pokuty a súdne konania začaté pred účinnosťou zákona, ÚPSVaR aj riadne ukončí.

Navrhovaný dátum účinnosti: 1. januára 2023